

Lausunto

19.08.2022

Asia: VN/6170/2021

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta laiksi eräistä paloturvallisuuslaitteista sekä eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne HE-luonnoksesta alla olevaan kenttään.

3§ Määritelmiä

Miksi määritelmissä on muihin säädöksiin verrattuna poikkeava, kiinteästi asennettu paloilmoin? Rajaako tuo jotain laitteistoja pois? Onko määritelmällä haettu esimerkiksi pysyvään käyttöön tarkoitettua paloilmointia. Voitaisiko määritelmää avata paremmin muistion puolella?

Määritelmä ei erottele mihin paloilmoin ilmoittaa palosta (kuten häke tai jatkuvasti muu valvottu paikka), joten asia tulisi perustelumuiustiossa kuvata. Samoin se, että mitkä kohdat lakiluonnoksessa koskevat kaikkia paloilmointimia ja mitkä vain hätäkeskusyhteydessä olevaa laitteistoa. Lukijan täytyisi hallita lakikokonaisuus sisäistääkseen tämän heti alussa, eli nykyinen muotoilu voi aiheuttaa epäselvyyttä ilman tarkempia perusteluja.

Paloilmointimet ja automaattiset sammutuslaitteistot

Voitte kirjoittaa huomionne luvun 2 sisällöstä alla olevaan kenttään.

4 § Paloilmointimia ja automaattisia sammutuslaitteistoja koskevien vaatimusten soveltamisala

Nyt esitetään, että ilman hätäkeskusyhteyttä olevaa paloilmointia koskee vaatimus varmennustarkastuksesta, mutta sitä ei koskisi enää vaatimus säännöllisin aikaväleihin tehtävästä määräaikaistarkastuksesta. Mikäli näin on ollut tarkoitus voisi tämän päätöksen taustoista ja vastuista kertoa tarkemmin perusteluosassa.

Myös omistaja- ja haltijatahon vastuut olisi tässä yhteydessä nostettava esille, jotta huolto- ja hoito-ohjelman mukaiset toimenpiteet tulisivat asianmukaisesti tehdyiksi.

Perusteluosassa voitaisiin ottaa esille pelastuslain mukainen pelastusviranomaisen rooli valvonnassa. Nyt esitetään vain tarkastusten valvontaan liittyvä rooli. Epäselväksi jää kuinka ilman hätäkeskusyhteyttä olevaa paloilmoitinta valvotaan käytön aikana, kun se on ym:n asetuksen 848/2017 mukaisesti viranomaisvaatimuksesta toteutettu, mutta tarkastuksia ei enää tarvitse ylläpidon aikana tehdä.

Vähintään perusteluosassa tulisi esittää kuinka varmennustarkastuksessa havaitut puutteet varmistetaan asianmukaisesti ja luotettavasti korjatuiksi, kun ilman hätäkeskusyhteyttä olevalle paloilmoittimelle ei määritellä 12-18 kk päästä tehtävää kolmannen osapuolen määräaikaistarkastusta.

6 § Laitteiston perusmäärittelyt & Asennustodistus

Esitetään perustelumuiustiossa avattavaksi, että 6 §:n uusi termi perusmäärittely on vastaava kuin aiemmin asetuksissa ja määräyksessä esitetty toteutuspyötkirjamenettely ja että alalla voi laitteistosta (paloilmoitin, sammutuslaitteisto) riippuen voinut olla aiemmin erilaisia nimityksiä tälle määrittelylle.

Toisena esitetään väärinkäsitysten välttämiseksi, että avataan asennustodistuksen rakentuvan eri dokumenteista, johon liitetään tiedot aiemmin tehdyistä laitteiston perusmäärittelyistä sekä menetelmät ja todistukset näiden vaatimusten täyttämiseksi.

Myös asennustodistuksen laadintaketju on nyt osittain harhaanjohtava, kun lakiluonnoksessa esitetään, että asennustodistuksen on sisällettävä perusmäärittelyt ja tarkastusraportit. Perusmäärittelyt on tehty jo hankkeen alussa ja asennusliikkeen laatima asennustodistus on oltava saatavilla vasta varmennustarkastuksessa ja sillä kolmas osapuoli varmistaa asennusliikkeen tehneen omantun tarkastuksen. Kolmannen osapuolen tarkastusraportti saadaan kuitenkin vasta, kun tarkastuslaitos pystyy varmistumaan asennuksen asianmukaisuudesta. Nyt on voitu ymmärtää, että kyseessä on yksi dokumentti, kun kuitenkin käytännössä koostuu eri määrittelyistä ja raporteista.

Perustelumuiustiossa esitetään seuraavasti: Käytännössä asennusliike usein laatii esitetyt pohjan laitteiston huolto- ja kunnossapito-ohjelmaksi.

Tarkoitetaanko tuolla sekä asennusliikkeen toimittamaa huolto-ohjelmaa että omistaja- ja haltijatahon vastaamaa kunnossapito-ohjelmaa vai onko tämä nyt uusi termi ja yksi dokumentti? Asennusliike ei pysty kuitenkaan määrittelemään vastuita ylläpito-organisaatiolle ja ottamaan huomioon muita tekijöitä, jotka vaikuttavat kunnossapito-ohjelman laadintaan.

10 § Asennusliikkeenä toimimisen edellytykset

Vähintään perustelumuiustiossa tulisi kuvata kuinka tosiasiallinen mahdollisuus huolehtia tehtävästään käytännössä voitaisiin todentaa, jotta vastuuhenkilöketjut ja työsuhteet pystyttäisiin hallitsemaan, jotta toteutusten laatu pysyy asianmukaisena ja, että suunnittelussa olisi oikeasti riittävät resurssit valvontaan.

12 § Asennusliikkeen vastuuhenkilön pätevyystodistus

Paloilmoittimien osalta nähdään esitetty vaatimus riittävästä työkokemuksesta hyvänä.

17 § Paloilmoittimen ja automaattisen sammutuslaitteiston määräaikaistarkastus

Tarkastusten määrävälien yhtenäistämistä voidaan pitää hyvänä. Erityisen hyvä on myös uudistus ensimmäisen määräaikaistarkastuksen välin lyhentämisestä käyttöönoton jälkeiseltä ajalta, jotta tarkastuksella havaitut puutteet saataisiin korjatuiksi takuuajana ja mahdollisimman nopeasti.

Eli nyt esitetysti ilman hätäkeskusyhteyttä toimivalle paloilmoittimelle ei määritellä määräaikaistarkastusta, joten miten varmistetaan havaittujen puutteiden korjaaminen, jos pelastusviranomaisenkin valvoo vain kolmannen osapuolen tekemiä varmennustarkastuksia ja vain käyttöönoton yhteydessä? Mikä on riittävän vakava puute tai määrä havaittuja vikoja varmennustarkastuksen keskeyttämiseen ja voidaanko tällöin määrätä uusi tarkastus tai voiko pelastusviranomaisen estää käyttöönoton siihen asti, kunnes saa varmennustarkastuspöytäkirjan ilman puutteita. Vai hyväksytäänkö puutteellinen laitteisto käyttöön ilman jälkivalvontaa.

Huolena se, että ylläpidon aikana luotetaan huollon asianmukaisuuteen ja dokumentointiin, mutta ainoa ulkopuolinen valvontakeino on palotarkastukset 1 - 10 v aikavälein, ellei laite jo muuten aiheuta ongelmia. Mikäli pelastuslaitoksen suorittaman valvonnan aikana todetaan, että huoltoa ei ole tehty ja kunto ei ole asianmukainen, voidaanko laitteistolle tällöin vaatia uusi tarkastus?

Käsisammuttimien tarkastus ja huolto

Voitte kirjoittaa huomionne luvun 3 sisällöstä alla olevaan kenttään.

-

Tuotteita koskevat vaatimukset

Voitte kirjoittaa huomionne luvun 4 sisällöstä alla olevaan kenttään.

-

Valvonta ja lain yhteiset säännökset

Voitte kirjoittaa huomionne lukujen 5 ja 6 sisällöstä alla olevaan kenttään.

-

Eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annettuun lakiin ehdotettavat muutokset

Voitte kirjoittaa huomionne markkinavalvontalakiin liittyen alla olevaan kenttään.

-

Asetusehdotukset

Voitte kirjoittaa huomionne asetusehdotuksista alla olevaan kenttään

Asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

2 § Paloilmoittimen toiminnalliset vaatimukset

Perustelumuistiossa tulisi huomioida erilaisten laitteistojen välisen toiminnan yhteistestit, jotta kokonaisuuden toiminta kuitenkin varmistetaan asianmukaiseksi. Asia voitaisiin määritellä esimerkiksi tapauskohtaisesti työmaan aikaisissa vastuissa ja urakkarajoissa.

Termeistä: Tarkasteltava missä kohtaa on käytetään sanamuotoa sammutuslaitteisto tai sprinkleriasennus, kuten esimerkiksi kohdassa:

Laitteiston kunnossapito: paloilmoitinkeskuksessa ja sprinklerikeskuksessa (Sammutuslaitteistotilassa?)

Asetus rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta

Olisiko loogisempaa siirtää poistumisreittien valaisemista käsittelevässä 5 §:ssä oleva lause ” Poistumisopasteiden on oltava aina valaistuja.” pykälään 4, Poistumisopasteet?

Leino Ilpo
Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö SPEK